

තුන ගෙවීමේ අවශ්‍යතාවයෙන් නිදහස් වීමේ ඉඩ කඩ මෙම ක්‍රමයෙන් ලැබෙනු ඇත. පුළුල් ප්‍රචාරයක් ලබා දීමෙන් මෙම ක්‍රමයට වැඩි ගොවීන් සංඛ්‍යාවක් ප්‍රතිචාරයක් දක්වනැයි යන අදහසින් 1982 සැප්තැම්බර් 30 වැනි දිනට යොදාගෙන තිබූ ණය උප ලේඛන ගත කිරීමේ අයදුම් පත් බාර දීමේ අවසාන දිනය 1983 අප්‍රේල් 30 වැනි දින දක්වා දීර්ඝ කරනු ලැබ ඇත.

මෙම ක්‍රමය යටතේ ණය මුදල් ඒකාබද්ධ කිරීම සහ උපලේඛන ගත කිරීම ලංකා බැංකුව විසින් 1982 වර්ෂය තුළදී ආරම්භ කරන ලදී. 1982 වර්ෂය අවසාන වන විට ඒකාබද්ධ කරන ලද මුළු ණය මුදල රුපියල් දශ ලක්ෂ 7.8 ක්ද, මූලික තැන්පතු වශයෙන් එකතු කර ගන්නා ලද මුදල රුපියල් දශ ලක්ෂ 1.1 ක්ද වූ අතර, ආරම්භක අවස්ථාවේදී එකවර ගෙවීමට නියමිත සියයට 10 යේ මුදල් ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් බොහෝ ගොවීන් විසින් ගෙවා ඇති බව මින් පැහැදිලි වේ. එසේ වුවද, මහජන බැංකුව මෙම ක්‍රමය තවමත් ක්‍රියාත්මක කර නොමැත.

කර්මාන්ත¹

කෘෂිකාර්මික අංශය විසින් 1981 දී වාර්තා කළ සතුටුදායක වර්ධන තත්ත්වය තවදුරටත් පවත්වාගෙන යාමට එම අංශය අසමත් වුවද, නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශය සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අගය කළ හැකි වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළාය. 1981 වර්ෂයේ දී වූ තාවකාලික පසු බැසීමෙන් පසුව, 1982 දී සමස්ත කාර්මික නිෂ්පාදනය මූර්ත වශයෙන් සියයට 9 කින් වර්ධනය විය. 1981 දී මෙම සංඛ්‍යාව සියයට 2 ක් පමණක් විය.

පෞද්ගලික අංශයේ සියයට 18 කින් සහ රාජ්‍ය අංශයේ සියයට 5 කින් සංයුක්තව සමස්ත කාර්මික නිෂ්පාදනය සියයට 9 කින්² සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය. ආංශික වශයෙන් සලකා බලන කල රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ සම් නිෂ්පාදිත (සියයට 25 කින්), ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදිත (සියයට 14 කින්), දූව හා දූව නිෂ්පාදිත (සියයට 11 කින්), සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදිත (සියයට 10 කින්), රසායන ද්‍රව්‍ය හා ඛනිජ නිෂ්පාදිත (සියයට 11 කින්) සහ කඩදැසි හා කඩදැසි නිෂ්පාදිත (සියයට 9 කින්) යන අංශයන් සැලකිය යුතු වැඩිවීමක් වාර්තා කරන ලදී. කෙසේ වුවද, මූලික ලෝහ නිෂ්පාදිතවල සියයට 38 ක සහ ලෝහ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදිතවල සියයට 17 ක නිමැවුමේ පහළ බැසීමක් සිදුවිය. රාජ්‍ය අංශයේ සමස්ත කාර්මික නිෂ්පාදනයේ වර්ධනය පෞද්ගලික අංශයේ කාර්මික නිෂ්පාදනයේ වර්ධනයට වඩා අඩු වුවද, සමස්ත කාර්මික නිෂ්පාදනයේ ඉහළ වර්ධනයට වැඩි වශයෙන් බලපෑමක් කරන ලද්දේ රාජ්‍ය අංශයේ කර්මාන්තයන් විසිනි. ඊට හේතුව නම්, සමස්ත කාර්මික නිෂ්පාදනයෙන් වැඩි කොටසකට රාජ්‍ය අංශයේ කාර්මික නිෂ්පාදන දායක වීමයි.

කාර්මික නිෂ්පාදන පිළිබඳ අනෙකුත් දර්ශකයන් මගින් ද කාර්මික කටයුතු පිළිබඳව සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි.

---

1. පසුගිය වර්ෂවලදී මෙන්ම 1982 වර්ෂය සඳහා ද, කාර්මික අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වයට අදාළ දත්තයන් පෞද්ගලික අංශයේ හා රාජ්‍ය අංශයේ සියළුම වාර්තාගත හා ප්‍රසිද්ධ නිෂ්පාදන කර්මාන්තයන්ට (විශාල, මධ්‍යම හා කුඩා) මහ බැංකුව විසින් යථා ලද ප්‍රශ්නාවලීන්ට ලැබුණු තොරතුරු මත පදනම් විය. (කෙසේ වුවද, ජාතික ආදායම ගණනය කිරීමේදී කාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් වශයෙන් සලකනු ලබන වැවිලි කර්මාන්තයට සම්බන්ධ අපනයන සැකසුම් කටයුතු මෙහි ඇතුළත් කර නැත.) පොදුවේ ගත් කල ආමන්ත්‍රිත ආයතනයන්ගෙන් තුනෙන් පංගුවකින් පමණ පිළිතුරු ලැබුණු අතර, ඒවායින් ප්‍රධාන කර්මාන්තයන් සියල්ලම පාහේ නියෝජනය විය. දත්තයන් ලබාගත නොහැකි වූ අංශයන් පිළිබඳව විවිධ රාජ්‍ය ආයතනයන් හා සංවිධානයන්ගෙන් ලබාගතහැකි වූ තොරතුරු පදනම් කොට කෙරුණු ඇස්තමේන්තු ප්‍රයෝජනයට ගනු ලැබිණ.

2. දළ නිෂ්පාදන වටිනාකම මත පදනම් වී ඇත. අදාළ වර්ෂය සඳහා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එකතු කරන ලද පිරිවැටුම් බදු මත ඇස්තමේන්තු කරන ලද කාර්මික නිෂ්පාදන වටිනාකම සමඟ මෙම සංඛ්‍යාව ගැලපේ.

1.18 සංඛ්‍යා සටහන
කාර්මික නිෂ්පාදන වටිනාකම 1978 - 1982

රුපියල් දශ ලක්ෂ

කාර්මික ගණය	1978	1979	1980	1981	1982*
1. ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොළ	2,609	2,856	3,899	4,496	5,246
2. රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ සම් නිෂ්පාදන	1,008	1,128	1,923	3,040	3,863
3. දව හා දව නිෂ්පාදන (ගෘහ භාණ්ඩ ඇතුළුව)	124	166	289	315	361
4. කඩදසි හා කඩදසි නිෂ්පාදන	376	445	476	626	725
5. රසායන ද්‍රව්‍ය, ඛනිජ තෙල්, ගල් අඟුරු, රබර් සහ ජලාස්චික් නිෂ්පාදන	3,279	4,508	9,416	12,015	13,099
6. ලෝහ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදන (ඛනිජ තෙල් සහ ගල් අඟුරු හැර)	592	710	(අ) 1,156	(අ) 1,250	1,370
7. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදන	219	349	478	428	262
8. සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදන, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ ප්‍රවාහන උපකරණ	590	569	620	782	904
9. අනෙකුත් නිෂ්පාදන (අන් තැනක සඳහන් නොවූ)	55	50	54	58	74
එකතුව	8,852	10,781	18,311	23,010	25,904

* කාවකාලික.
(අ) සංශෝධිත.

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

1982 වර්ෂය තුළදී කර්මාන්ත අංශයේ විදුලිබල හා ඉන්ධන භාවිතය පිළිවෙලින් සියයට 9 කින් සහ සියයට 25 කින් ඉහළ ගොස් ඇත. කෙසේ වුවද, ඉන්ධන භාවිතයේ සැලකිය යුතු වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය විසින් වැඩි වශයෙන් තාප විදුලි උත්පාදක යන්ත්‍ර ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඉන්ධන භාවිතා කිරීමයි. අනෙක් අතට, මෙම අතිරේක විදුලිබල උත්පාදක ධාරිතාවය සහ ජල විදුලිබල උත්පාදනයට අහිතකර නොවන ලෙස පැවති කාලගුණ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් හේතුවෙන් අන්තිවුවීම වලින් තොරව විදුලිබලය සැපයීමට හැකිවීමද, සමස්ත කාර්මික නිෂ්පාදනයේ ඉහළ නැගීමට හේතු විය.

පසුගිය වර්ෂය හා සැසඳීමේදී, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ, සුළු පරිමාණ කර්මාන්ත අංශයේ විදුලිය භාවිතය සියයට 22 කින් ඉහළ ගිය අතර, මධ්‍යම හා විශාල පරිමාණ කර්මාන්තවල මෙම වැඩිවීම පිළිවෙලින් සියයට 9 සහ සියයට 8 බැගින් විය. කෙසේ වුවද, 1982 අවසාන භාගයේදී මෙම අංශයන්ගේ විදුලිය භාවිතයේ වැඩිවීම ක්‍රමයෙන් අඩු විය. 1982 ජුනි මාසයේ සිට සිදු වූ, විදුලිය ගාස්තු ඉහළ නැංවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මීට හේතු වූවා විය හැකිය.

ලංකා ඛනිජ තෙල් සංස්ථාවට අයත් තෙල් පිරිපහදුවේ කටයුතු වර්ෂය පුරාම නොකඩවා සිදුවීමත්, අනෙකුත් රාජ්‍ය සංස්ථාවන් බොහොමයක්ම ඉහළ ධාරිතා උපයෝගීකරණ මට්ටම් වලින් ක්‍රියාත්මක වීමත් රාජ්‍ය අංශයේ කාර්මික නිෂ්පාදනයේ වැඩි වීමට බොහෝ දුරට හේතු විය. කෙසේ වුවද, ඉහතින් සඳහන් කළ කරුණෙහි විශේෂත්වය වූයේ ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන හැර, රාජ්‍ය අංශයේ කාර්මික නිෂ්පාදනය සියයට 1.6 කින් පමණ ආන්තික වැඩිවීමක් පෙන්වූම කිරීමයි.

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඛනිජ තෙල් (සමස්ත කාර්මික නිෂ්පාදනයෙන් අඩක් පමණ නියෝජනය කරන), රාජ්‍ය පොහොර නිෂ්පාදන, ජාතික ලුණු, ජාතික ජෛවකර්ම, ලංකා තුනී ලැලි හා ශ්‍රී ලංකා වයර් යන සංස්ථාවන් සහ ජාතික කිරි මණ්ඩලය ඉහළ නිමැවුම් මට්ටම් වාර්තා කළේය. ලංකා වානේ සහ ජාතික කඩදසි යන සංස්ථාවන්හි නිමැවුම් මට්ටමේ

පහත බැසීමක් වාර්තා විය. අලෙවිකරණ දුෂ්කරතා හේතුවෙන්ද, මෙම සංස්ථා නිමැවුම් මට්ටම් සීමා කිරීමට පෙළඹුණි. එමෙන්ම සීමෙන්ති සංස්ථාවද, උදුන් නඩත්තු කටයුතු හේතුවෙන්ද අඩු නිමැවුම් මට්ටමක් වාර්තා කළේය.

1. 19 සංඛ්‍යා සටහන
කර්මාන්තවල බල හා ඉන්ධන පාවිච්චිය 1980 - 1982

ශීර්ෂය	1980	1981	1982(අ)
1. කර්මාන්ත අංශයේ විදුලිබල පාරිභෝජනය(අ)	625.6	676.7	739.1
(ශීඝ්‍ර වොට පැය)			
1.1 කුඩා පරිමාණ කර්මාන්ත	20.0	21.3	26.0
1.2 මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත	285.7	308.9	338.7
1.3 මහා පරිමාණ කර්මාන්ත	319.9	346.5	374.3
2. කාර්මික ඉන්ධනවල දේශීය විකුණුම්	295.7	350.9	438.7
(මෙලින් වෙන් දහස් ගණනින්)			
2.1 බර සීසල්	61.0	106.6	169.3
2.2 දව් තෙල්	234.7	244.3	269.4

මූලයන්: ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය,

ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව.

(අ) කාවකාලික.

(ආ) කාර්මික නිෂ්පාදන සහ අපනයන සැකසුම් කර්මාන්තද ඇතුළත්ය. කුඩා පරිමාණ කර්මාන්ත යනු කිලෝ වෝල්ට් ඇම්පියර් 50 ට අඩු ධාරිතාවයක් ඇති කර්මාන්ත වන අතර, කිලෝ වෝල්ට් ඇම්පියර් 50 - 500 අතර ඒවා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත වශයෙන්ද, කිලෝ වෝල්ට් ඇම්පියර් 500 ට වැඩි ඒවා මහා පරිමාණ කර්මාන්ත වශයෙන්ද සැලකේ.

1982 දී, රාජ්‍ය සංස්ථාවන් බොහොමයක අලෙවිකරණ කටයුතු වර්ධනය වී ඇති බව පෙන්නුම් කෙරිණි. ලංකා ඛනිජ තෙල්, රාජ්‍ය පොහොර නිෂ්පාදන, ලංකා තෙල් සහ මේද, ලංකා තුනී ලෑලි, ශ්‍රී ලංකා ටයර් හා ලංකා ඛනිජවැලි යන සංස්ථාවන් සහ රජයට පවරාගත් බ්‍රිටිෂ් සිලෝන් කෝපරේෂන් ආයතනය සැලකිය යුතු අලෙවි වර්ධනයක් ළඟා කර ගත්තේය. මීට විරුද්ධව යමින් වානේ සහ ලෝහ භාණ්ඩ යන සංස්ථාවන්ගේ අලෙවිය 1982 වර්ෂයේ දී ද අඩු විය. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී ශ්‍රී ලංකා සීමෙන්ති, රාජ්‍ය දූව හා රාජ්‍ය පතල් කැණීම් සහ ඛනිජ සංවර්ධන යන සංස්ථාවන්ගේ ද අලෙවි කටයුතු එතරම් සතුටුදායක නොවීය.

රාජ්‍ය අංශයේ නිෂ්පාදන සංස්ථාවන්ගේ මුළු අපනයන ඉපයුම්, 1982 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,686 (විගැහි දශ ලක්ෂ 160) දක්වා, පසුගිය වසරට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 76 (විගැහි දශ ලක්ෂ 3) කින් ඉහළ යමින් සියයට 2 ක වර්ධනයක් දක්වීය. කෙසේ වුවද, ලංකා ඛනිජ තෙල් සංස්ථාවේ අපනයන ඉපයුම් 1981 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 3377 සිට 1982 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 3253 දක්වා අඩුවීම කැපී පෙනුණු ලක්ෂණයක් විය. දේශීය පොහොර නිෂ්පාදනය සඳහා, නැප්තා භාවිතා කිරීම මීට ප්‍රධාන හේතුව විය. මෙහි ප්‍රතිඵලය වූයේ, නිෂ්පාදන සංස්ථාවන්ගේ සමස්ත අපනයන ඉපයුම්වලින් ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදිතවලට හිමිව තිබූ කොටස 1981 දී සියයට 94 සිට සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සියයට 88 දක්වා පහත බැසීමයි. කෙසේ වුවද, රාජ්‍ය පොහොර නිෂ්පාදන සංස්ථාව 1982 දී අපනයන වෙළෙඳ පොළට ඇතුල් වීමත්, ලංකා ඛනිජ වැලි සංස්ථාවේ සහ රජයට පවරාගත් බ්‍රිටිෂ් සිලෝන් කෝපරේෂන් ආයතනයේ වැඩි වූ අපනයන ඉපයුම් තත්ත්වයත්, ඉතා ඉහළ ආනයන සංයුතියකින් යුත් ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදිතයන්ගෙන් වූ අපනයන ඉපයුම්වල අඩුවීම සමඟත් කිරීමට හේතු විය.

රාජ්‍ය අංශය වඩාත් කාර්යක්ෂම කිරීම 1977 සිට ක්‍රියාත්මක කළ නව කාර්මික ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධාන අරමුණක් වූ අතර, මේ යටතේ රාජ්‍ය අංශයේ ප්‍රධාන නිමැවුම් කර්මාන්තයන් වාණිජමය පදනමක් මත ක්‍රියාත්මක වීමක් අපේක්ෂා කෙරිණ. 1982 වර්ෂයේ දී, රාජ්‍ය අංශයේ බොහොමයක් ව්‍යවසායයන් ලාභදායී ලෙස පවත්වාගෙන යන ලදී. අනෙක් අතට, රාජ්‍ය පොහොර නිෂ්පාදන, ලංකා වානේ, රාජ්‍ය ලෝහ භාණ්ඩ, ජාතික ජෛෂකර්ම සහ ජාතික කඩදසිය යන සංස්ථාවන් පාඩු පිට පවත්වාගෙන යනු ලැබීය.

1.20 සංඛ්‍යා සටහන

රාජ්‍ය අංශයේ ප්‍රධාන කර්මාන්තවල නිමැවුම් දර්ශකය(අ)
(1977 = 100)

කාර්මික ගණය	1980	1981	1982(ආ)
1. ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොළ (ඇ)	88.7	80.6	82.2
2. රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ සම් නිෂ්පාදිත	83.8	118.3	135.7
3. දව හා දව නිෂ්පාදිත	158.1	136.4	151.8
4. කඩදැසි හා කඩදැසි නිෂ්පාදිත	130.4	141.1	133.3
5. රසායන ද්‍රව්‍ය, ඛනිජ තෙල්, ගල් අඟුරු, රබර් සහ ප්ලාස්ටික් නිෂ්පාදිත	125.0	118.9	133.1
6. ලෝහ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදිත (ඛනිජ තෙල් සහ ගල් අඟුරු හැර)	149.8	161.8	131.5
7. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදිත	197.7	169.0	106.3
8. සකස් කළ ලෝහ නිෂ්පාදිත	115.4	82.2	96.3
සියළුම කාර්මික ගණයන්	119.7	118.4	124.6

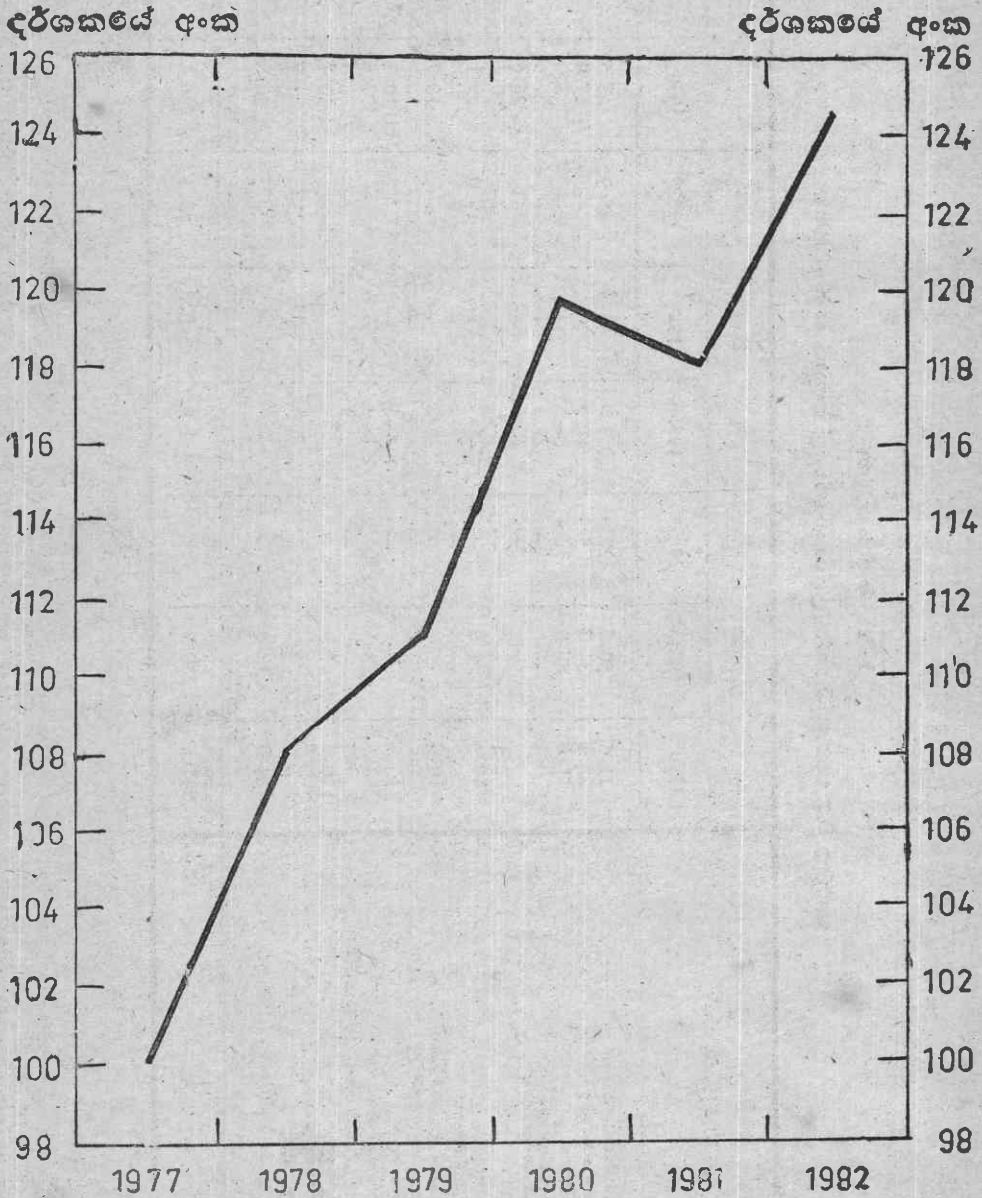
මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

- (අ) රාජ්‍ය අංශයේ කර්මාන්ත වැඩි ගණනක් ඇතුළත් කිරීමෙන් මෙම දර්ශකය සංශෝධනය කරන ලදී.
- (ආ) තාවකාලික.
- (ඇ) රාජ්‍ය පිටි සංස්ථාවේ ඇඹරුම් කටයුතු 1982 අගෝස්තු මස අවසානයේ සිට අන්තිවුවා ඇත.

1982 වර්ෂයේ දී, රාජ්‍ය අංශයේ කාර්මික ව්‍යවසායයන්ට කරන ලද මුළු සංක්‍රාමයන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 458 ක් වූ අතර, එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 399 ක ප්‍රාග්ධන සංක්‍රාමයන්ගෙන් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 59 ක වර්තන සංක්‍රාමයන්ගෙන් යුක්ත විය. ප්‍රාග්ධන සංක්‍රාමවලින් වැඩි කොටසක්, එනම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 300 ක් රාජ්‍ය පොහොර නිෂ්පාදන සංස්ථාවේ කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට ලැබුණු අතර, වර්තන සංක්‍රාමවලින් වැඩිම කොටස වන රුපියල් දශ ලක්ෂ 46 ක ප්‍රමාණයක්, පාරිභෝගිකයන්ට සහනාධාර සැපයීම නිසා උද්ගත වූ මූල්‍ය අවශ්‍යතා පියවීම සඳහා ජාතික කිරි මණ්ඩලයට ලබා දෙන ලදී.

රාජ්‍ය අංශයේ කර්මාන්තවල මෙන් විස්තරාත්මක දත්තයන් පෞද්ගලික අංශයේ කර්මාන්ත සම්බන්ධයෙන් නොමැති වුවද, විශාල කර්මාන්තයන් ඉතා සතුටුදායක ක්‍රියාකාරීත්වයක් දක්වන ලදී. එසේ වුවද, සමහර අකාර්යක්ෂම සුළු පරිමාණ ව්‍යවසායයන්ට ගැටළුවලට මුහුණ දීමට සිදු විය. 1977 දී කළ ආනයන ලිහිල් කිරීමේ සිට සාමාන්‍යයෙන් මෙදැනි ප්‍රශ්න වලට මෙම ව්‍යවසායයෝ මුහුණ දුන්හ. 1977 ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණවලට පෙර ආනයන ආදේශණ කර්මාන්තයන්ට දැඩි ආනයන සීමාවන්, විදේශ විනිමය පාලනයන් සහ ඉහළ තීරුබදු තුළින් දැඩි ආරක්ෂණයක් ලබා දෙන ලදී. අකාර්යක්ෂම කාර්මික ඒකකයන් බිහි වීමටත් ඒවා පවත්වාගෙන යාමටත් බොහෝ දුරට හැකියාව ලැබුනේ මෙම ආරක්ෂණයන් නිසාය. වෙළෙඳාම සඳහා තිබුණු බාධක ඉවත් කිරීමත්, ආරක්ෂාව සැපයීමේ එකම මාර්ගය ලෙස ආරක්ෂණ තීරු බදු උපයෝගීකර ගැනීමත් සමඟම ආනයනික භාණ්ඩ වලින් එල්ල වූ තරඟයට මුහුණ දීම සඳහා ඔවුන්ගේ ධාරිතා උපයෝගීකරණය ඉහළ දැමීමත්, නිෂ්පාදිතයන්ගේ තත්ත්වය වර්ධනය කිරීමටත් විශේෂයෙන්ම, ප්‍රධාන ව්‍යවසායකයින් විසින් පියවර ගන්නා ලදී. මෑතක සිට පෞද්ගලික අංශයේ කර්මාන්තකරුවන් මුහුණ දුන් ප්‍රශ්නවල නවතාවයක් දක්නට විය. ආනයන ලිහිල් කිරීම හඳුන්වා දීමෙන් පසු ආනයනික භාණ්ඩ වලින් එල්ල වූ නියුණු තරඟය සමඟම, මූල්‍ය ප්‍රශ්න හා ඉහළ බල ශක්ති පිරිවැය පිළිබඳ ගැටළු පිළිබඳවද පැමිණිලි ලැබිණ. දැනට වඩා වාසිදායක ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමේ අවයෝන් පුහුණු ශ්‍රමිකයන් සහ කාර්මිකයන් පිටරටවලට ඇදීයාම නිසා මතු වූ එම අංශවල ශිල්පීය හිඟය, මෑත අතිතයේ දී මුහුණ දීමට සිදු වූ තවත් ප්‍රශ්නයකි.

රාජ්‍ය අංශයේ කර්මාන්ත නිමැවුම් දර්ශකය

* ප්‍රධාන ව්‍යවසායයන් 26 යේ නිමැවුම නියෝජනය කරයි.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

1.21 සංඛ්‍යා සටහන
කාර්මික ව්‍යවසායයන්ට කරන ලද රාජ්‍ය අරමුදල් සංක්‍රාම 1980 - 1982

සංස්ථාව/ව්‍යවසායය	ප්‍රාග්ධන			වර්තන			එකතුව		
	1980	1981	1982*	1980	1981	1982*	1980	1981	1982*
	1980	1981	1982*	1980	1981	1982*	1980	1981	1982*
1. ජාතික කිරි මණ්ඩලය	15.5	50.5	20.9	53.0	44.3	45.9	68.5	94.8	66.8
2. ලංකා තෙල් සහ මේද	25.1	34.7	5.9	41.9	—	—	67.0	34.7	5.9
3. ශ්‍රී ලංකා ගිනි	8.0	46.8	72.4	—	—	—	8.0	46.8	72.4
4. රාජ්‍ය පීටි නිෂ්පාදන	—	—	—	21.5	—	—	21.5	—	—
5. ජාතික ජෛෂකර්ම	—	—	—	26.6	—	—	26.6	—	—
6. රාජ්‍ය දූව	0.1	—	—	—	—	—	0.1	—	—
7. ජාතික කඩදාසි	40.4	4.8	—	28.7	21.2	10.0	69.1	26.0	10.0
8. රාජ්‍ය රබර් නිෂ්පාදන	10.5	—	—	—	—	0.7	—	—	0.7
9. ඕවිෂ් සිලෝන් කෝපරේෂන්	—	7.5	—	8.2	—	—	18.7	7.5	—
10. ශ්‍රී ලංකා අඟුරුවේද ඖෂධ	10.7	—	—	—	—	—	—	—	—
11. ලංකා ඛනිජ තෙල්	397.5	88.5	300.0	—	269.0	—	397.5	357.5	300.0
12. රාජ්‍ය අපොහොර නිෂ්පාදන	—	—	—	1.9	—	—	1.9	—	—
13. රාජ්‍ය පනල් කැණීම හා ඛනිජ සංවර්ධන	10.7	7.9	—	—	—	—	10.7	7.9	—
14. ලංකා වානේ	2.0	—	—	—	—	—	2.0	—	—
15. රාජ්‍ය ලෝහ භාණ්ඩ	0.3	—	—	—	—	—	0.3	—	—
16. ජාතික ඇඟුරුම් ව්‍යා	—	—	—	—	6.0	2.5	—	6.0	2.5
17. සීමාසහිත ලංකා මත්ස්‍ය	24.0	10.0	—	—	—	—	24.0	10.0	—
එකතුව	544.8	250.7	399.2	181.8	340.5	59.1	726.6	591.2	458.3

* තාවකාලික.

මූලාශ්‍රය: මහා භාණ්ඩාගාරය.

කාර්මික ආයෝජනය ඉහළ නැංවීමටත්, කර්මාන්ත පිහිටුවීමටත් ආධාරකාරී වන පිස්කල් සහ මූල්‍ය උපායයන් කිහිපයක් 1982 දී හඳුන්වා දෙන ලදී. ඒවා අතරින්, ආනයන කීරුබදු ප්‍රතිශෝධනය සහ අතිරේක මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීම වැදගත් වේ. කඩදසි හා කඩදසි නිෂ්පාදිත සඳහා වූ ආනයන කීරු බද්ද වර්ෂය තුළදී ඉහළ නංවන ලදී. එමෙන්ම තෝරාගත් වානේ නිෂ්පාදිතයන් සඳහා ද මෙය ක්‍රියාත්මක විය. තවදුරටත්, එකවර ක්ෂය කිරීමේ පහසුකම් ඉවත් කිරීමත් සමඟම, බොහොමයක් අමුද්‍රව්‍යයන් සඳහා වන ආනයන කීරු බද්ද පසුගිය වර්ෂයේ පැවැති නාම මාත්‍ර මට්ටම දක්වා අඩු කරන ලදී. අපනයනානිමිත කර්මාන්තයන් සඳහා දෙන ලද ආධාර ද, මධ්‍යම හා දිගුකාලීන ණය අරමුදලින් ලබා දෙන ලද වැඩි පහසුකම් ද, අතිරේක මූල්‍ය පහසුකම් වලට ඇතුළත් විය. එවැනි පියවරවල් පිළිබඳ වැඩි විස්තර, වෙළෙඳාම සහ මුදල් හා බැංකු සංවර්ධන යන අංශ යටතේ මෙම වාර්තාවේ අන් තැනෙක ඉදිරිපත් කෙරේ.

1982 දී කර්මාන්තවල ප්‍රවර්ධනය සහ නිෂ්පාදනයේ පුළුල් වීමට තුඩු දෙන සැලකිය යුතු වර්ධනාත්මක පියවරයන් කිහිපයක් ගන්නා ලදී. එප්පාවල පොස්පේට් නිධි ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් පොස්පේට් පොහොර නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා පහසුකම් සැපයීමට රාජ්‍ය පතල් කැණීම් හා බනිජ සංවර්ධන සංස්ථාව සහ ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ ඇග්‍රිකෝ සමාගම් සමූහය අතර ගිවිසුමක් ඇති කර ගන්නා ලදී. එමෙන්ම සෙවනගල සීනි ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් කර්මාන්තශාලාවක් ඉදි කිරීම සඳහා ඉන්දියාවේ සීමාසහිත කේ. සී. පී. සමාගමත් ශ්‍රී ලංකා රජයත් අතර ද 1982 දී ගිවිසුමක් ඇති විය. මෙම කම්හලේ වාර්ෂික ධාරිතාවය සීනි වෙන් 27,000 ක් පමණ වෙනැයි අපේක්ෂා කෙරේ. වානේ නිෂ්පාදනයේ දෙවන අදියර යටතේ ලංකා වානේ සංස්ථාවේ වානේ ද්‍රව කිරීමේ හා වානේ කඳන් නිපදවීමේ කම්හල 1982 දී ආරම්භ කරන ලදී. ඉවත දමන ලෝහ කොටස් උණු කිරීමෙන් වානේ කඳන් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා සැලසුම් කර ඇති මෙම යන්ත්‍රාගාරයේ වාර්ෂික නිමැවුම් ධාරිතාවය වෙන් 60,000 කි. මෙම කම්හල ප්‍රශස්ථ නිෂ්පාදන මට්ටමට ළඟා වූ විට පුද්ගලයින් 550 දෙනෙකුට රැකියා අවස්ථාවන් සපයනු ඇත.

ඉහළ නිෂ්පාදන පිරිවැය තත්ත්වය සහ දුර්වල අලෙවි තත්ත්වය හේතුකොට ගෙන, නයිලෝන්-6 යෝජනා ක්‍රමය සහ රාජ්‍ය පොහොර නිෂ්පාදන සංස්ථාවේ යුරියා ව්‍යාපෘතිය, 1982 වර්ෂයේදී ප්‍රශ්නවලට මුහුණ දෙන ලදී. මෙම යෝජනා ක්‍රම දෙකම මෑතක සිට ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර රටේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමට සැලසුම් කර තිබිණි. කෙසේ වුවද, නයිලෝන්-6 යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ කෙරෙන අගැයීම් නිමවන තුරු එය වසා දැමුවත් පොහොර නිෂ්පාදනාගාරයේ කටයුතු අත්හිටුවීම් සහිතව තව දුරටත් පවත්වාගෙන යන ලදී. පසුව සඳහන් කළ පොහොර නිෂ්පාදනාගාරයේ නිෂ්පාදනයෙන් වැඩි කොටසක්, පිරිවැයට වඩා අඩු මිලක් යටතේ අපනයනය කෙරිණි. මෙම පැන නැගී ඇති තත්ත්වයන් තුළින් සමහර විශාල පරිමාණ රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් සම්බන්ධයෙන් වාණිජමය ලාභදයීත්වය පිළිබඳ ඉක්මන් අගැයීම් කිරීමක අවශ්‍යතාවය පෙන්නුම් කරයි.

විදේශ ආයෝජන උපදේශක කමිටුව (වි.ආ.උ.ක.) විසින් 1982 දී අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව 102 ක් වූ අතර, ඒවායින් අපේක්ෂිත මුළු ආයෝජනය, රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,943 ක විදේශ සහභාගිත්වය ද ඇතුළුව රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,036 කි. අනුමත කළ මෙම ව්‍යාපෘති වලින් අපේක්ෂිත සේවා නියුක්තිය 11,702 ක් වන අතර, බොහොමයක් කර්මාන්තයන් විසින් ප්‍රධාන යෙදවුම් වශයෙන් දේශීය අමුද්‍රව්‍ය පාවිච්චි කරනු ඇත.

වි.ආ.උ.ක. විසින් කරන ලද සමීක්ෂණයකට අනුව 1982 ජුනි මස අවසාන වන විට නිෂ්පාදනයේ නියැලී සිටි ආයතන සංඛ්‍යාව 73 ක් විය. මෙම ව්‍යාපෘතිවල නියම ආයෝජනය රුපියල් දශ ලක්ෂ 412 කි. රුපියල් දශ ලක්ෂ 440 ක් වූ මෙම ව්‍යාපෘතිවල අපේක්ෂිත ආයෝජනය හා සසඳන කල මෙය සතුටුදයක තත්ත්වයකි. රෙදිපිළි සහ ඇඳුම් පැළඳුම් නිමැවුම්

අංශයේ නියැලී සිටි ආයතන සංඛ්‍යාව 35 ක් වූ අතර එය නිෂ්පාදන ආයතන සංඛ්‍යාවෙන් වැඩි කොටසක් නියෝජනය කළේය. එමෙන්ම මෙම ආයතන 35 හි විදේශ ආයෝජනය රුපියල් දශ ලක්ෂ 264 ක් විය. ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘතිවලින් පුද්ගලයින් 14,964 දෙනෙකුට සෘජු රැකියා අවස්ථාවන් ලබා දී තිබුණි.

දේශීය ආයෝජන උපදේශක කමිටු (දේ.ආ.උ.ක.) මගින්, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව 297 ක් විය. මේවායේ අපේක්ෂිත ආයෝජනය රුපියල් දශ ලක්ෂ 231 ක් වන අතර අපේක්ෂිත රැකියා අවස්ථාවන් ගණන දළ වශයෙන් 8,429 කි.

කාර්මික නිෂ්පාදන අපනයනයෙන් ලද ආදායම 1981 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,296 (විගැහි දශ ලක්ෂ 322) සිට 1982 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 8,271 (විගැහි දශ ලක්ෂ 360) දක්වා සියයට 12 කින් වැඩි විය. මෙය රෙදිපිළි හා ඇඳුම් පැළඳුම් (සියයට 16 කින්) සහ අනෙකුත් අංශයන් (සියයට 63 කින්) යන දෙඅංශයේම අපනයන ඉපයුම් ඉහළ යාමේ ප්‍රතිඵලයකි.

අපනයනානිමුඛ කාර්මිකරණ උපක්‍රමය සම්බන්ධයෙන් වැදගත් කාර්ය භාරයක් ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය (ආ.ප්‍ර.ක.) විසින් දිගටම ඉටු කරන ලදී. ආ.ප්‍ර.ක. හි සම්බන්ධීකරණ කාර්යාංශය වන මහ කොළඹ ආර්ථික කොමිසම (ම.කො.ආ.කො.) පෙර වර්ෂයට වඩා මදක් ඉහළ මට්ටමකින් විදේශ පෞද්ගලික ආයෝජකයන් ඇද ගැනීමට සමත් විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ම.කො.ආ.කො. විසින් අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව 16 ක් වූ අතර, 1982 අවසාන වන විට අනුමත කර තිබූ මුළු ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව 171 ක් විය. මුළු ආයෝජනය රුපියල් දශ ලක්ෂ 684 (රුපියල් දශ ලක්ෂ 467 ක් විදේශ ආයෝජනයන් ය.) ක් සහිත කාර්මික ව්‍යවසායයන් 11 ක් සමඟ ම.කො.ආ.කො. 1982 වර්ෂයේ දී ගිවිසුම්වලට එළඹුණි. වර්ෂය තුළදී ආයතන 51 ක් (මින් ආයතන 46 ක් කටුනායක ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය තුළ) වාණිජමය නිෂ්පාදන කටයුතුවල නියැලී සිටි අතර ඉන් ආයතන 24 ක් අපනයනය සඳහා ඇඳුම් සකස්කිරීමේ යෙදී සිටියහ. මෙය අපනයනානිමුඛ නිෂ්පාදන කටයුතු තුළ දේශීය එකතුවල අගය ඉතා පහත් මට්ටමක පවතින නිෂ්පාදිතයන්ගේ සංකේන්ද්‍ර ගතවීමක් පිළිබිඹු කරයි. කෙසේ වුවද, 1982 දී කරන ලද අනුමත කිරීමවලින් පිළිබිඹු වන්නේ ම.කො.ආ.කො. විසින් මෙම අසමබර තත්ත්වය නැති කිරීම සඳහා ප්‍රඥාගෝචර පියවර ගෙන තිබෙන බවයි. 1982 දී ම.කො.ආ.කො. සමඟ ගිවිසුම්වලට එළඹී ව්‍යාපෘති වලින්, ආ.ප්‍ර.ක. හි ක්‍රියාවලියේ වඩා පුළුල් විවිධාංගීකරණයක් ඇති වී ගෙන යන බව පෙනී යයි. 1982 දී අනුමත කළ ව්‍යාපෘතීන්ට, විදුලි සර්ඡණ තල, විදුලි හා විද්‍යුත් භාණ්ඩ, ටෙරි කුවා, ගෘහ භාණ්ඩ, කොහු කලාල හා ලණු, උණුසුම් වතුර බෝතල්, පික්තල තල, අයිස්මත ගමන් කිරීමේදී පළඳින පාවහන් සහ කියත් තල වැනි නිෂ්පාදන යෝජනා ක්‍රම අයත් විය.

1982 වර්ෂයේදී 5,005 ක් වූ රැකියා අවස්ථාවන් එක්කරමින් වර්ෂය අවසාන වන විට ම.කො.ආ.කො. ව්‍යවසායයන්හි මුළු සේවා නියුක්තිය 24,926 ක් විය. නිෂ්පාදනයේ දී මෙන්ම, රැකියා අවස්ථාවන් සම්පාදනය සම්බන්ධයෙන් ද මසා නිම කළ ඇඳුම් නිෂ්පාදන අංශයේ ඒකරාශීවීම මුළු සේවා නියුක්තියෙන් සියයට 69 ක් විය. මෙය මෙතෙක් ඇස්තමේන්තු කර නොමැති, ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය තුළින් ඇති කරන ලද වක්‍ර රැකියා අවස්ථාවන් ප්‍රමාණයට අමතර වශයෙනි. 1982 දී ම.කො.ආ.කො. ව්‍යවසායයන්හි දළ අපනයන ඉපයුම් සියයට 42 කින් ඉහළ යමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,655 ක් විය. දෙවන විශාලතම අපනයන භාණ්ඩය වන රබර් නිෂ්පාදිත වලින් ලද ඉපයුම්, වර්ෂය තුළදී සියයට 80 කට වඩා කැපී පෙනෙන සුළු වර්ධනයක් පෙන්වීය. කෙසේ වුවද, ම.කො.ආ.කො. ව්‍යවසායයන් හි මුළු අපනයන ඉපයුම් වලින් සියයට 78 ක් මසා නිම කළ ඇඳුම් අපනයන විය.

1.22 සංඛ්‍යා සටහන

ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය - සේවා නියුක්තිය සහ අපනයන ඉපයුම්

කර්මාන්තය	1981 (අ)		1982 (ආ)	
	සේවා නියුක්තිය (දෙසැම්බර් අවසානයට) ගණන	දළ අපනයන ඉපයුම් (නැ.වි.ස.) රු. දශ ලක්ෂ	සේවා නියුක්තිය (දෙසැම්බර් අවසානයට) ගණන	දළ අපනයන ඉපයුම් (නැ.වි.ස.) රු. දශ ලක්ෂ
1. මසා නිම කළ ඇළුම් ..	16,141	963.1	17,219	1,292.0
2. රබර් නිෂ්පාදිත ..	920	44.7	2,395	80.4
3. විදුලි උපකරණ ..	286	19.5	279	25.2
4. මැණික් කැපීම සහ ස්වර්ණාභරණ ..	309	3.8	587	14.9
5. ධීවර ආම්පන්න සහ උපකරණ කොටස් ..	198	8.8	172	13.4
6. තේ ඇඟිලිම ..	23	9.3	13	10.5
7. කපු නිෂ්පාදිත ..	265	13.7	391	7.2
8. අනෙකුත් ..	1,587	100.5	3,870	211.7
එකතුව ..	19,729	1,163.3	24,926	1,655.3

(අ) සංශෝධිත
(ආ) තාවකාලික

මූලාශ්‍රය: මහ කොළඹ ආර්ථික කොමිසම.

පසුගිය වර්ෂවලදී මෙන්ම සමහර සුළු හා අකායානීක්ෂම කාර්මික ව්‍යවසායයන්, ආනයන වලින් එල්ල වූ තියුණු අභියෝගයන්ට මුහුණ දීමට අපොහොසත් වුවද පුද්ගලික අංශයේ කාර්මික ව්‍යවසායයන් මෙම අභියෝගවලට සාර්ථක ලෙස මුහුණ දීමට දැරූ ප්‍රයත්නය 1982 වර්ෂය තුළදී දක්නට ලැබුණු දිරිගන්වන සුළු වර්ධනයක් විය. කෙසේ වුවද, හිතකරවූ ආයෝජන පරිසරයක් සහ දේශීය ආයෝජන උපදේශක කමිටු (දේ.ආ.උ.ක.) විසින් අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාවක් පැවතියද, සමාලෝචිත වර්ෂය ඇතුළුව පසුගිය වර්ෂ කිහිපය තුළදී එම ව්‍යාපෘතිවල නව ආයෝජන (නියම) ප්‍රමාණයේ අඩුවීමේ උපන්තියක් පෙන්නුම් කෙරේ. සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී දේ.ආ.උ.ක. මගින් අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව අඩු විය. 1982, “මැතිවරණ වර්ෂය” වීම මීට සමහරවිට හේතු වූවා විය හැකිය. එමෙන්ම විදේශීය ආයෝජන උපදේශක කමිටුව (වි.ආ.උ.ක.) විසින් අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘති ප්‍රමාණය පහත බැස්මේ වුවද, අනුමත කළ ව්‍යාපෘතීන්ගෙන් නිෂ්පාදනයට අවතීර්ණ වූ ප්‍රමාණයේ ඉහළ නැගීමක් දක්නට ලැබුණි. දේ.ආ.උ.ක. මගින් අනුමත කළ ව්‍යාපෘති වලට වඩා වි.ආ.උ.ක. විසින් අනුමත කළ බොහෝ ව්‍යාපෘතිවල දක්නට ලැබුණු ඉහළ අපනයන හැකියාව තුළින් ආනයන ආදේශණයේ සිට අපනයන වර්ධනය කරා යොමුවීම, 1977 අවසන් කාලයේ සිට අනුගමනය කරන ලද බාහිරවලෝකන උපක්‍රමයේදී ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති හා ගැලපිණි. රාජ්‍ය අංශයේ නිෂ්පාදන ධාරිතාවය හා සම්බන්ධ ආයෝජන වඩාත් දැඩි අගැයීමකට යටත්ව සිදු කෙරෙන අවස්ථාවකදී සමස්ත කාර්මික නිෂ්පාදනයේ ඉහළ වර්ධනය පවත්වා ගැනීමෙහිලා පෞද්ගලික අංශයේ කර්මාන්තවල ආයෝජනයන්ට වඩාත් දැඩි කාර්ය භාරයක් ඉටු කිරීමට සිදුව ඇත.

**ආර්ථික හා සමාජ සේවා
බල ශක්තිය**

බලශක්ති අංශය සම්බන්ධයෙන් මුහුණ පෑ දුෂ්කරතාවයන් 1982 දී තවදුරටත් උග්‍රවනු දක්නා ලදී.

1982 වර්ෂය තුළ ආනයනය කරන ලද මුළු ධනීප තෙල් නිෂ්පාදනයන්ගේ වටිනාකම රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,152 ක් වූ අතර එය මුළු ආනයන වියදමෙන් සියයට 29 ක් විය. ආනයන පරිමාව ඉහළ යාම හා විනිමය අනුපාතිකයන්ගේ වෙනස්වීම් පිළිබඳව කරමින්, 1981 සංඛ්‍යා හා සසඳන විට 1982 වර්ෂයේදී ධනීප තෙල් ආනයනයන්ගේ රුපියල් වටිනාකම සියයට